

עמ"ת 13346/12/16 - מדינת ישראל נגד אבישג חוגי,

בית המשפט המחוזי בחיפה

11 דצמבר 2016

עמ"ת 13346-12-16 מדינת ישראל נ' חוגי(עציר)

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא
העוררת מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז חיפה, מחלקה פלילית
נגד אבישג חוגי, ע"י ב"כ עו"ד שרון נהרי
המשיבה

החלטה

הערר בתמצית:

בפני ערר, שהוגש בהתאם לסעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (להלן: "חוק המעצרים"), על החלטת בימ"ש השלום בחיפה במ"ת 54794-08-16 (כב' השופט זיו אריאלי), מתאריך 6.12.16, לפיה הורה בימ"ש קמא כי המשיבה תיעצר עד תום ההליכים באיזוק אלקטרוני ובתנאים שנקבעו שם. העוררת מבקשת להורות על מעצרה של המשיבה עד לתום ההליכים נגדה במעצר במתקן כליאה. אקדים את המאוחר ואבהיר כי בכפוף לחיזוק הבטוחות ומערך הפיקוח על המשיבה, החלטתי לדחות את הערר.

הרקע לערר:

ביום 25.8.16 הוגש נגד המשיבה כתב אישום המייחס לה עשרה אישומים הכוללים ריבוי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), ריבוי עבירות של גניבה בידי מורשה לפי סעיף 393(2) + סעיף 383(א)(2) לחוק העונשין ועבירה של עשיית פעולה ברכוש אסור לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה נגד המשיבה בקשה למעצרה עד תום ההליכים המשפטיים נגדה.

מעובדות כתב האישום עולה כי בין החודשים מרץ 2010 ועד דצמבר 2011 פנתה המשיבה למשקיעים פוטנציאליים והציעה להם להשקיע עבורם כספים בבורסה. היא הציגה עצמה בכזב כיועצת השקעות העובדת בחברת השקעות והבטיחה להשקיע באמצעות החברה את כספם, עם סיכון להפסד שנע בין 2% - 5% מגובה הקרן. בתקופה הרלוונטית, למעט בחודשים אוקטובר עד נובמבר 2010, הייתה המשיבה מובטלת ולא היו לה הכנסות לחשבונות הבנק שלה ממקור עבודה כלשהו, למעט העברות שבוצעו על ידי המשקיעים. כמו כן, לא היה לה רישיון לעסוק ביעוץ, שיווק או ניהול תיקים על פי החוק להסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה - 1995, והיא מעולם לא עמדה בתנאי הסף לקבלת הרישיון כאמור. המשיבה הציעה למתלוננים המוזכרים באישומים 1 - 9 לכתב האישום להשקיע את כספם בניירות ערך/תעודות סל/הנפקת סחורות, הציגה מצג לפיו מדובר בהשקעות בהן

עמוד 1

הקרן מובטחת והסיכון להפסד עומד על 2% - 5% מגובה הקרן. המשיבה התחייבה לפני המתלוננים להשקיע את הכספים בהנפקות של סחורות/תעודות סל/ניירות ערך זרים והתחייבה להעביר למתלוננים ערבות בנקאית או שיק ביטחון להבטחת ההשקעות. המשיבה לא סיפקה ערבות בנקאית והעבירה למרבית המתלוננים שיק ביטחון מחשבונית הפרטיים. המשיבה מסרה למתלוננים בכזב כי ההעברה נעשית לחשבונית הפרטיים על מנת לזכות אותם בהטבה הניתנת לעובדי החברה בה היא עובדת. כמו כן, חתמה המשיבה על הסכמי השקעה עם חלק מהמתלוננים. לאחר שהכספים הועברו לחשבונית, ערבה המשיבה את כספי המתלוננים עם כספיה הפרטיים ועם כספי משקיעים אחרים, השקיעה את הכספים באפיקי השקעה מסוכנים, שאינם אפיקי ההשקעה אליהם התחייבה, והחלה לשלוח בהם יד במרמה ולשימושה הפרטי. המשיבה קיבלה מהמתלוננים סכום כולל של כ- 2,560,000 ₪, גנבה את הכספים שהופקדו אצלה למטרת השקעה וכן עשתה פעולה ברכוש אותו קיבלה במרמה במהלך תקופה של 3 חודשים. בעקבות פניות מצד המתלוננים לקבל כספם בחזרה החזירה המשיבה לחלק מהמתלוננים חלק מכספי השקעתם, סכום העומד על סך של כ- 990,000 ₪, כאשר חלקו העיקרי של הסכום שהוחזר מקורו בכספם של מתלוננים ומשקיעים אחרים.

ככל הנראה, בסוף חודש דצמבר 2011 נחשפו מעשי התרמית של המשיבה בפני חלק מהמתלוננים, אשר ביקשו מהמשיבה גישה לחשבונות הבנק שלה וכן ביקשו לקבל לידם את דרכונה, על מנת לנסות להבטיח הישארותה בישראל. המשיבה סירבה להעניק להם גישה לחשבוניתה, אך מסרה לידי אחד מהמתלוננים את דרכונה. בהמשך פנתה המשיבה לעמותה חרדית "לב אחים", הציגה עצמה בכזב כעובדת בחברת השקעות וטענה כי בחור ממוצא ערבי מטריד אותה ורודף אחריה. העמותה סייעה למשיבה בהוצאת דרכון חדש וסייעה לה לצאת מישראל ולהגיע לקהילה החרדית בצרפת. ביום 27.12.11 עזבה המשיבה את ישראל. המתלוננים ניסו לאתר את המשיבה באמצעות בני משפחתה, אשר טענו כי ניתקו כל קשר עם המשיבה. רק לאחר פניית המתלוננים לחוקרים פרטיים ולתוכנית התחקירים "כלבוטק", הצליחו המתלוננים לאתר את מקום המצאה של המשיבה בצרפת. המתלונן ישראל מוטעי הגיע לצרפת וביקש מהמשיבה לחזור לארץ ולנסות להגיע להסדר בנוגע לחובות, אך המשיבה סירבה. כמו כן, במהלך שנת 2012 הוגשו בהדרגה תלונות במשטרת ישראל על ידי המתלוננים ולאחר חקירה משטרתית ובעקבות "הודעה אדומה" מטעם מדינת ישראל, נעצרה המשיבה בצרפת ביום 8.4.15, כשלוש וחצי שנים לאחר שיצאה מישראל. ביום 18.5.15 הוגשה בקשה להסגרתה של המשיבה. המשיבה התנגדה לבקשת ההסגרה וניהלה הליך משפטי בצרפת וביום 17.8.16, לאחר הליכי ערעור מטעם המשיבה, הוסגרה המשיבה לישראל.

בתאריך 25.8.16 הוגשו נגד המשיבה כתב האישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים. ביום 22.9.16 הסכים ב"כ המשיבה לקיומן של ראיות לכאורה ונערך דיון בנוגע לקיומה של עילת מעצר וחלופה. בהחלטה מיום 29.9.16 קבע בימ"ש קמא כי קיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר והורה על הגשת תסקיר שירות מבחן. ביום 22.11.16 התקבל תסקיר מטעם שירות המבחן, אשר המליץ לשחרר את המשיבה לחלופת מעצר בבית הוריה בפיקוח הוריה, אחיה וגיסה וכן להעמידה בפיקוח מעצר של שירות המבחן לתקופה של 6 חודשים. בדיון שנערך ביום 24.11.16 נחקרו המפקחים המוצעים ונשמעו טיעוני הצדדים בנוגע לחלופה המוצעת. בהחלטה מיום 30.11.16 הורה בימ"ש קמא למנהל הפיקוח האלקטרוני להגיש חו"ד בעניינה של המשיבה. בימ"ש קמא קבע כי לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה לחלופת המעצר המוצעת, אולם ניתן להשיג תכלית זו על ידי הוספת פיקוח אלקטרוני ופיקוח שירות המבחן. ביום 5.12.16 התקבלה חו"ד מנהל הפיקוח האלקטרוני וביום 6.12.16 הורה בימ"ש קמא על המשך מעצר באיזוק אלקטרוני בבית הוריה של המשיבה בנהריה, בפיקוח מפקחים שאושרו (אביה, אחיה ואחותה) ולאחר שתפקיד במזומן 1,000,000 ₪ או ערבות בנקאית על סכום זה, תחתום על התחייבות עצמית ע"ס 750,000 ₪, וכל אחד מהמפקחים

יחתום על ערבות צד ג' ע"ס 250,000 ₪. כן נאסר עליה ליצור קשר עם מי מהמעורבים בפרשה, בייחוד עם עדי התביעה, נאסר עליה לצאת מהארץ עד תום ההליכים המשפטיים נגדה והוטל צו פיקוח מעצרים למשך 6 חודשים מיום 6.12.16.

טענות הצדדים:

העוררת טוענת כי טעה בימ"ש קמא משקבע כי מעצר באיזוק אלקטרוני יוצר רמה סבירה של ביטחון להשגת מטרות המעצר, זאת לאור העובדה שמדובר במשיבה שלא ניתן לתת בה כל אמון. נטען כי חוסר היכולת לתת במשיבה אמון רק מתחיל באופי העבירות המיוחסות לה, בהיקפן, בתחכומן ובשיטתיותן. כן נטען כי העובדה שמרבית העבירות בוצעו כלפי חוג מכריה הקרוב מעידה כי מדובר במשיבה שאין לה עכבות. נטען כי מדובר במשיבה שממשיכה באותה התנהלות מסוף שנת 2011 ועד היום ללא שינוי. עוד נטען כי לאחר חשיפת המעשים המשיבה הסירה אחריות, חסמה בפני המתלוננים כל גישה לחשבונותיה ובכך שמסרה לידי אחד המתלוננים את דרכונה הציגה בפניהם מצג שווא לפיו היא אינה מעוניינת להימלט. למרות זאת, עזבה את הארץ לאחר שהצליחה להנפיק לעצמה דרכון חדש באמצעות הצגת מצג שווא לעמותה חרדית שסייעה לה. המשיבה ניתקה כל קשר עם המתלוננים והתחמקה מהם כאשר הגיעו אליה לצרפת ואף התנגדה להסגרתה ארצה וניהלה הליך הסגרה ממושך בצרפת. נטען כי כל אלה מלמדים כי מדובר במשיבה הנחושה להתחמק מהליכי שפיטה, אשר עשתה כל אשר לאל ידה כדי לא לחזור לישראל ולעמוד לדין ואין לתת בה כל אמון, אף לא באופן מסויג.

העוררת טוענת כי המשיבה ממשיכה גם היום להציג מצג שווא ומסרה בפני קצינת המבחן פרטים לא מדויקים בנוגע להשכלתה, לתפקידים שמילאה, כישוריה המקצועיים וכן בנוגע למצגי השווא שהציגה למתלוננים. נטען כי המשיבה טוענת שוב ושוב שהיא מוכנה ורוצה להפקיד כספים ולהחזיר כספים למתלוננים, אך בפועל, פרט לסכום של 990,000 ₪ אשר הוחזר למתלוננים עוד בטרם נמלטה המשיבה מהארץ, זאת מכספם של מתלוננים נוספים ומשקיעים אחרים, לא הוחזר למתלוננים ולו שקל נוסף. לכן נטען כי שגה בימ"ש קמא בשקלו לזכותה של המשיבה כי פעלה להשבת חלק מחובותיה. נטען כי המשיבה שבה ומוכיחה כי לא ניתן לתת בה כל אמון.

עוד טוענת העוררת כי טעה בימ"ש קמא כאשר לא ייחס משקל מספיק לעובדה שלמשיבה לא היה אז וודאי שאין כיום כל אינטרס להישאר בארץ ולתת את הדין על מעשיה. נטען כי מדובר במשיבה שבמהלך השנים נישאה לאזרח צרפתי ומרכז חייה נמצא בצרפת. כן נטען כי מדובר במשיבה שכבר הוכיחה שהיא מוכנה לשלם מחיר ולקחת סיכונים על מנת להתחמק מלתת את הדין. נטען כי טעה בימ"ש קמא בסברו כי סכום הפקדה יש בו כדי להפחית באופן ממשי את החשש להימלטותה של המשיבה מן הדין. נטען כי מפרוטוקול דיוני המעצר עולה כי סכום הכסף יופקד על ידי בני משפחתה של המשיבה ואין מדובר בכספה שלה. נטען כי המשיבה הוכיחה במעשיה כי כספם של אחרים אינם נחשבים בעיניה ואין הם מהווים מחסום עבורה. על כן, נטען כי לא ניתן לצאת מנקודת הנחה שהפקדה של סכום כסף, גדול ככל שיהיה, על ידי אחרים, תיצור רמה סבירה של בטחון להשגת מטרות המעצר.

העוררת טוענת כי שגה בימ"ש קמא משנתן אמון בבני משפחתה של המשיבה, הם המפקחים, האמורים לוודא כיום שהמשיבה לא תעזוב את הארץ ולא תימלט מאימת הדין. נטען כי מפקחים אלה טענו באותם ימים בפני המתלוננים, בכזב, שניתקו כל קשר עם המשיבה, סרבו למסור למתלוננים את מקום המצאה וניתקו עצמם מכל אחריות למעשיה

של המשיבה. כן נטען כי מדובר במפקחים שהיו מודעים לביצוע עבירות על ידי המשיבה ולגרסת המשיבה עודדו אותה לעזוב את הארץ או לכל הפחות אפשרו לה לעזוב, למרות שידעו שהיא נמלטת מהמתלוננים ומהדין. העוררת טוענת כי גם אם חל במפקחים שינוי של ממש והם יבקשו למלא התחייבויותיהם בכנות, ספק אם יוכלו בפועל לעשות כן, נוכח חוסר יכולתם להפעיל סמכות כלפי המשיבה. נטען כי חוסר יכולת זה בא לידי ביטוי בשיחות המוקלטות של המפקחים עם המתלוננים, שיחות בהן הפנו את המתלוננים למשטרה ומהן עולה ייאושם הרב מהמשיבה וחוסר יכולתם להתמודד עם הסתבכויותיה. עוד נטען כי לאורך השנים המפקחים לא עשו כל מאמץ להחזיר את המשיבה לישראל והיה להם אינטרס ברור אז וגם היום שהמשיבה לא תהיה בישראל והם לא יצטרכו לשאת בעול חובותיה הרבים, שאינם מסתכמים בחובות למתלוננים בתיק הפלילי בלבד. נטען כי לא בכדי ציין בימ"ש קמא כי לו הייתה עומדת החלופה המוצעת כשלעצמה, לא היה רואה לנכון להורות על שחרורה של המשיבה בפיקוח המפקחים המוצעים.

כן טוענת העוררת כי טעה בימ"ש קמא כאשר העניק משקל לא מבוטל לתסקיר שירות המבחן, אשר התבסס על נתונים לא נכונים שנמסרו על ידי המשיבה, תסקיר אשר התעלם לחלוטין מנסיבות הבאתה של המשיבה ארצה, במסגרת הליכי הסגרה ממושכים לאחר שנמלטה לצרפת. נטען כי שירות המבחן התעלם מקיום החשש הממשי להימלטות מהדין מצדה של המשיבה, חשש אותו לא ניתן לאיין באמצעות אותם מפקחים אשר אפשרו את בריחתה מלכתחילה. עוד נטען כי טעה בימ"ש קמא כאשר קבע כי קשה לבצע את העבירות נושא כתב האישום ממעצר הבית, שכן מדובר בעבירות מרמה והכלי לביצוען הינו יכולת הדיבור והשכנוע של המשיבה. נטען כי אין מניעה להמשיך ולבצע את העבירות מתוך מעצר הבית. נטען כי עם מרבית המתלוננים יצרה המשיבה קשר טלפוני "מקרי" והציעה להם להשקיע באמצעותה, כאשר את פעולות "ההשקעה" עצמן ביצעה באמצעות המחשב הביתי.

העוררת טוענת עוד כי טעה בימ"ש קמא כאשר קבע כי הפיקוח האנושי והפיקוח האלקטרוני יש בהם כדי להשיג את תכלית המעצר. נטען כי מדובר במשיבה שהובאה לישראל לאחר הליכי הסגרה ארוכים, אשר כללו שיתוף פעולה בינלאומי של גורמי אכיפת החוק בישראל וצרפת. נטען כי למשיבה ניסיון בבריחה מהארץ באישון לילה, בהנפקה מיידית של דרכון ובהשגת מאבטחים. לכן נטען כי הקריאה והאיתות במערכת האיזוק האלקטרוני וכן הגעתו של פקח למקום החלופה לא יועילו ולא יהיה בהם כדי להחזיר את המשיבה, ככל שתחליט להימלט. לכן מבוקש לקבל את הערר ולהורות על מעצרה של המשיבה עד תום ההליכים נגדה.

המשיבה טוענת כי הוריה עשו מאמצים רבים כדי לכסות את חובותיה ובין היתר שילמו כספים לנושים, פנו לעו"ד וניסו להגיע להסדר מול כלל הנושים תוך ניהול מו"מ ארוך ומפרך, וכן הסכימו לשלם סכום נכבד בסך מיליון ₪. נטען כי המשיבה פעלה להחזרת כמיליון ₪ למתלוננים עוד בטרם נפתחה נגדה כל חקירה. נטען כי יש באלה כדי ללמד על רצון כנה ולקייח אחריות. המשיבה טוענת כי חלק מהנושים איימו עליה ושלחו לה ולמשפחתה מסרים באמצעות גורמים עברייניים ולכן החליטה לעזוב את הארץ, תוך שבמקביל השאירה רשימה מפורטת וממצה של הנושים והחובות הכספיים להם וסיכמה עם הוריה שידאגו להסדר חובותיה מול הנושים. נטען כי בני משפחתה אכן החלו במו"מ באמצעות עורכי דין מול הנושים במשך תקופה ארוכה אך הדבר לא צלח, על אף שההורים היו מוכנים להעמיד סך של מיליון ₪. נטען כי המשיבה נשארה בצרפת לאור היכרות עם בן זוג לו נישאה ולא בגלל שביקשה לחמוק מנושיה.

עוד נטען כי המשיבה בת 39, נשואה וללא עבר פלילי, מנהלת אורח חיים דתי. נטען כי נעצרה בצרפת ושהתה במתקן

מעצר במשך 17 חודשים בתנאי מעצר קשים וללא ביקורים רחוק ממשפחתה. נטען כי היא עצורה ברציפות כ-21 חודשים וזהו מעצרה הראשון. משפטה טרם החל וברשימת עדי התביעה 42 עדים. נטען כי היא הפחיתה ממשקלה ומצבה הבריאותי אינו טוב. עוד נטען כי המשיבה מביעה צער וחרטה כנה וגם במסגרת העימותים מול נושיה במשטרה הביעה צער עמוק, חרטה והבטחה לפצות. נטען כי מביצוע העבירות חלפו כחמש שנים, כי המשיבה רוצה למצוא עבודה ולסייע למשפחתה להשיב את הכספים וכי המשפחה מוכנה להפקיד סכום כסף משמעותי כערובה לתנאי השחרור. נטען כי בכל אלה יש כדי לדחות את טענות המדינה אודות סכנת התחמקות מן הדין.

המשיבה טוענת כי ריצתה תקופה שעולה כמעט על כל עונש מאסר שתקבל כך שתוצאות המשפט אין בהן כדי להניעה להימלט מהדין וכל רצונה לסיים את ההליכים בישראל כדי שתוכל להתקדם בחייה המשותפים עם בעלה. נטען כי המפקחים נמצאו ראויים על ידי בימ"ש קמא לשמש כמפקחים לצד איזוק אלקטרוני והפקדת ערבויות. כן נטען כי יש לדחות את טענת העוררת המטילה דופי בתסקיר שירות המבחן, אשר היה מודע לנסיבות מעצרה של המשיבה ושקלל את כל הגורמים לרבות האינטרס הציבורי. נטען כי בימ"ש קמא נתן משקל לכל טענות המדינה ומצא לנכון להמשיך את מעצרה של המשיבה באיזוק אלקטרוני בכפוף להוראות סעיף 22 לחוק המעצרים, שתכליתן צמצום נזקי המעצר ללא פגיעה באינטרס הציבורי.

המשיבה עצמה טענה בדיון שהתקיים לפני ביום 7.12.16 כי היא עושה את מירב המאמצים להחזיר את הכספים, כי עשתה טעות והיא מודעת לה. טענה כי היא מתחרטת על מעשיה ופנתה ללקוחות שלה לפני שיצאה מהארץ כדי להגיע להסדר. טענה כי במהלך כל חקירתה לא שיקרה והתנצלה בפני כולם. טענה שאין לה אינטרס לברוח מהארץ, כי לקחה מהוריה מיליון ₪ והם בני 70. אינה רוצה לסכן את חייהם של הוריה או את כספיהם. אינה רוצה להזיק לאחיה החתומים על ערבות. כן הוצג לביהמ"ש, בין היתר, מכתבו של בעלה של המשיבה ומסמכים המעידים על כך כי הוא נוטריון בצרפת. הוצג מסמך מעורך דין שייצג את המשיבה בניסיון להחזיר כספים לנושים ועל פי מסמך זה עם עזיבתה לחו"ל היא השאירה מסמך כתוב בכתב ידה בו רשמה את שמות נושיה ואת הסכומים שהיא חבה לכל אחד מהם. כן נכתב כי משרד עורכי הדין ניסה להתנהל מול נושיה כדי לנסות ולהגיע עמם להסכם, כאשר הוריה של המשיבה הציעו סכום לפיצוי של כמה מאות אלפי שקלים, אך הנושים דחו פניה זו וסברו שהם צריכים לקבל סכום גבוה יותר. נכתב כי ההורים הסכימו להעלות את גובה הפיצוי לסכום של כמעט מיליון ₪ ובשלב זה רוב הנושים הסכימו להגיע להסדר אך אחד הנושים סירב להצעה ובסופו של דבר התפוצץ המו"מ.

דין והכרעה:

לאחר שעיינתי בערר, במסמכים שהוגשו ושמעתי את טיעוני הצדדים הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות, זאת בכפוף לחיזוק הבטוחות ואמצעי הפיקוח. אפרט להלן.

כפי שקבע בימ"ש קמא, בעניינה של המשיבה עילת המעצר נסמכת על שני אדנים:

האחד עניינו במסוכנות הנשקפת מהמשיבה לביטחוננו של אדם ובטחונו של הציבור, זאת בשים לב למעשי המרמה המרובים, השיטתיות, התחכום והיקף העבירות שביצעה לכאורה. בכל הנוגע לעילה זו נראה כי המעצר בפיקוח אלקטרוני ובפיקוח המפקחים שאושרו מאיין את מסוכנותה של המשיבה. למרות הגישה לאמצעי תקשורת בבית הוריה,

לא נראה כי המשיבה תוכל להמשיך ולבצע עבירות דומות כאשר אין לה את היכולת לצאת את הבית ולהיפגש עם אנשים, שכן העבירות שביצעה מבוססות על תהליך מורכב של פגישות עם אנשים, זאת בנוסף לשימוש באמצעי התקשורת הכוללים מחשב, חיבור לאינטרנט וטלפון. בנוסף, אין כל ראייה או עדות לכך שבמשך השנים האחרונות, מאז ביצוע העבירות נושא כתב האישום, ביצעה המשיבה עבירות נוספות.

האדן השני עניינו בחשש להימלטות מאימת הדין. **כפי שהבהירה ב"כ העוררת בדיון בפני, עיקר הערר מבוסס על עילת החשש מהימלטות המשיבה מהארץ.** חשש המתעצם לאור העובדה כי המשיבה יצאה מן הארץ בשנת 2011, כשהיא מותירה את המתלוננים ללא אפשרות להיפרע ממנה. המשיבה אף הוחזרה לישראל שלא מרצונה ובתום הליך הסגרה ממושך. בימ"ש קמא אף ציין כי יש צדק רב בטענת המדינה כי החשש העיקרי הוא משיבוש הליכי משפט בדרך של הימלטות מאימת הדין וכי מי שיצא מן הארץ והוחזר בעל כורחו, לאחר הליכי הסגרה ממושכים, לימד על עצמו במעשיו כי החשש שיתחמק מאימת הדין אינו חשש בעלמא. יחד עם זאת, ציין בימ"ש קמא כי אין משמעות הדבר כי לא ניתן בכל מקרה של מי שנמלט מישראל לשקול שחרורו לחלופת מעצר.

הבהרה בטרם דיון - עניינו של ערר זה בהחלטה להורות על מעצר המשיבה בפיקוח אלקטרוני, זאת להבדיל ממעצר במתקן כליאה. לצורך בחינת הערר, כפי שיפורט, תיבחן התשתית העובדתית על רקע הלכות שעניין שחרור לחלופת מעצר. **עם זאת יודגש כי אין מדובר, בהתאם למצב במשפטי הקיים כיום, בחלופת מעצר אלא במעצר עד לתום ההליכים בפיקוח אלקטרוני, על כל המשתמע מכך לעניין סדרי הפיקוח והמשמעויות המשפטיות הנלוות.**

כידוע, גם כשקיימת עילת מעצר, ואף בעבירות החמורות, על-בית המשפט לבדוק האפשרות לשחרר הנאשם לחלופת מעצר. ראו: בש"פ 1911/11 **רועי רוזה נ' מדינת ישראל** (22.3.2011) שם נאמר, בין היתר, כי מעצר אינו מקדמה על חשבון העונש ואין להורות על מעצרו של נאשם, אלא אם לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור שפגיעתם בחירות הנאשם פחותה כאמור בסעיף 21 לחוק המעצרים. בחינה זו נעשית למרות קיומן של עילות מעצר כמו מסוכנות או חשש להמלטות מהדין ושיבוש הליכי משפט. השיקולים העיקריים בבוא ביהמ"ש לבחון אפשרות לחלופה כוללים, בין היתר, עבר פלילי ומהותו, מספר האישומים ונסיבותיהם ותסקיר שירות המבחן[ראו גם: בש"פ 11053/05 **אנואר אל אסד נ' מדינת ישראל** (19.12.2005); בש"פ 5887/10 **מדינת ישראל נ' עומר אחמידי** (16.8.2010)].

עוד נאמר בבש"פ 1911/11 הנ"ל כי משמצא בית המשפט כי יש טעם בבחינת חלופת מעצר, יבחן בית המשפט את החלופה הפרטנית המוצעת ואם עומדת היא במטרתה לאור הנסיבות. בכגון דא, ראוי לייחס משקל נכבד להתרשמותה של הערכאה הדיונית, שבחנה באופן מקיף ויסודי את פרטי חלופת המעצר והתרשמה ישירות מהמפקחים ומהערבים. ולבסוף, יש לזכור כי חלופת המעצר נדרשת להפחית ולהקהות במידה רבה את עילת המעצר (מסוכנות או חשש לשיבוש הליכי משפט והימלטות מהדין) אך אין מדובר בחלופה "הרמטית" כמעצר מאחורי סורג ובריח, "**סיכון קיים לעולם, אך השאלה היא מה מידת ההסתברות להתממשות הסיכון**" [ראו גם: בש"פ 5376/01 **מדינת ישראל נ' זהראן** (6.7.2001); בש"פ 2006/10 **מדינת ישראל נ' פלוני** (15.3.2010); בש"פ 4803/12 **ענו נ' מדינת ישראל** (4.7.2012); בש"פ 3648/14 **מדינת ישראל נ' עביד** (22.5.2014)]. על חלופת המעצר העומדת על הפרק לאיין את המסוכנות ואת החשש מפני הימלטות מהליכי שפיטה ברמה סבירה או מתקבלת על הדעת [ראו: בש"פ 3648/14

הנ"ל; בש"פ 5674/13 **מדינת ישראל נ' כהן** (22.8.2013) ובמקרה זה נראה כי הסיכון הופג במידה סבירה באמצעות התנאים שנקבעו על ידי בימ"ש קמא.

שאלת שחרור נאשם ממעצר, ובדומה מעצרו בפיקוח אלקטרוני, להבדיל ממעצר במתקן כליאה, תלויה, במידה רבה, ביכולתו של בית המשפט ליתן בנאשם אמון שלא ינצל לרעה את תנאי השחרור או המעצר בפיקוח אלקטרוני לביצוע עבירות או יתחמק מן הדין או ישבש את הליכי המשפט (ראו: בש"פ 4803/12 הנ"ל). על אף שהמקרה דנן איננו מקרה "קלאסי" לשחרור המשיבה למעצר בפיקוח אלקטרוני, בין היתר נוכח הימלטותה לצרפת בעת שהתגלתה הפרשה, התחמקותה מנושיה והליך ההסגרה הארוך שניהלה שם, נראה לי כי בנסיבות הנוכחיות, אשר פורטו בטיעוני ב"כ המשיבה ובדברי המשיבה עצמה, ניתן לתת בה את האמון הנדרש לצורך מעצר בפיקוח אלקטרוני ובפיקוח מפקחים, כפי שקבע בימ"ש קמא, ובכפוף לתוספת של בטוחות ואמצעי פיקוח.

יצוין כי המשיבה עצורה מזה כ-21 חודשים, כאשר 17 חודשים הייתה עצורה בצרפת במסגרת הליכי ההסגרה. מדובר במעצרה הראשון וייתכן שיש בכך כדי להרתיעה מלחזור ולבצע מעשים שעלולים להחזירה למעצר, כפי שציין גם בימ"ש קמא. גם שירות המבחן התייחס לכך בתסקיר וציין כי בהעדר עבר פלילי, מעצרה לראשונה והימשכותו, יוצר מימד הרתעתי. שירות המבחן גם התרשם מבני משפחתה של המשיבה כמפקחים ראויים וכאנשים בעלי עמדות נורמטיביות, המכירים בחומרת המיוחס למשיבה, מכירים באחריותה למעשיה ולצרכיה להתמודד עם קשיים בהתנהגותה. שירות המבחן ציין כי בני משפחתה גייסו משאבים כלכליים לסייע בהחזרת הכספים, כמעשה לוקח אחריות, וההתרשמות של שירות המבחן היא כי יצליחו להציב למשיבה גבול ברור וסמכותי ולא יפעלו באופן שיכשיל את ההליך המשפטי ויחריף את מצבה. בנוסף, כאמור, המליץ שירות המבחן על העמדתה של המשיבה בפיקוח מעצר בשירות המבחן למשך 6 חודשים, במהלכם ילוו את המשיבה במסגרת מעצר הבית ויגבשו עבורה תכנית טיפולית ככל שהדבר יידרש במצבה.

בית המשפט כמובן איננו כבול להמלצות שירות המבחן, אך תסקיר המעצר הינו כלי עזר משמעותי ומרכזי לבחינת אפשרות שחרורו של נאשם לחלופת מעצר. לעמדתו של שירות המבחן, כגורם שבידיו הכלים והניסיון המקצועיים להעריך את התאמתה של חלופת המעצר (או במקרה זה מעצר באיזוק אלקטרוני), יש לייחס משקל משמעותי (ראו: בש"פ 4803/12 הנ"ל). במקרה זה שירות המבחן התרשם באופן בלתי אמצעי מן המשיבה והמפקחים והעריך כי יש בחלופת מעצר כדי להוות מענה הולם למסוכנות הנשקפת ממנה ולחשש להימלטות מן הדין. יצוין כי בימ"ש קמא אף הוסיף לכך איזוק אלקטרוני לשם חיזוק נוסף ולא מצאתי כי הפרטים הלא מדויקים שמסרה המשיבה לשירות המבחן, כטענת העוררת, בנוגע להשכלתה או עיסוקה הקודם, גורעים מהתרשמותו או המלצתו של שירות המבחן במקרה זה. כמו כן, יש להביא בחשבון כי בעת שנמלטה המשיבה מהארץ לא נוהלו נגדה הליכים משפטיים ולכן לא ניתן לומר כי הפרה בעבר את אמונו של ביהמ"ש.

על כל אלה יש להוסיף כי מעבר לסכום של כמעט מיליון ₪ שהוחזר למתלוננים, בהתאם להחלטת בימ"ש קמא יופקד במזומן או באמצעות ערבות בנקאית סכום של מיליון ₪ נוספים וסכומים אלה במצטבר מגיעים כמעט לכדי הסכום שנטען כי גזלה המשיבה מהמתלוננים. על זאת יש להוסיף את ההתחייבות האישית של המשיבה בגובה 750,000 ₪ והחשוב מכך, ערבויות אישיות של הוריה ואחיה, המפקחים, בסכום של 250,000 ₪ לכל אחד מהם. יש להניח כי הערבות האישית עליה חותם כל מפקח תהווה תמריץ ראוי להקפיד בפיקוח על המשיבה ולמנוע את הפרת תנאי השויה

בפיקוח אלקטרוני בבית ההורים. ככלל סבור אני כי מערך בטוחות אלו, כפי שאושרו ע"י בית משפט קמא, הוא מערך ראוי. עם זאת, ומטעמים שיובהרו, מצאתי לנכון לחזק את מערך הבטוחות, כפי שיובהר בהמשך החלטה זו.

בכפוף לחיזוק מערך הבטוחות, כפי שיובהר בהמשך, סבור אני כי ניתן לאשר את מעצרה של המשיבה בפיקוח אלקטרוני. גם כאשר מביאים בחשבון את העבירות החמורות, היקפן הגבוה והתחכום הרב וכן את העובדה שהמשיבה נמלטה מהארץ בעת שהתגלתה הפרשה ונקטה לשם כך אמצעים נועזים (ככל הנראה, הצגת מצג שווא בפני עמותה חרדית כדי שתסייע לה בהמלטות מהארץ) וניהלה הליך הסגרה ממושך, עובדה אשר בהחלט נשקלת לרעתה בעת שקילת החשש להימלטותה מן הדין [ראו: בש"פ 8679/12 חורי נ' מדינת ישראל (6.12.2012)], עדיין סבורני כי בימ"ש קמא ערך את האיזון הראוי בין האינטרס הציבורי ובין הצורך בהשגת תכלית המעצר תוך פגיעה פחותה בחירותה של המשיבה ואיון מסוכנותה והחשש להימלטותה מהדין של המשיבה וכן תוך התחשבות בנסיבותיה האישיות (כגון חלופי הזמן, העובדה שנישאה ושאינו ראהי לכך שהמשיכה לבצע עבירות), בהתמשכות ההליכים הצפויה בעניינה ובהמלצת שירות המבחן.

עם זאת מצאתי לנכון להתערב בהחלטת בית משפט קמא בהתייחס לרכיבי הבטוחות שנקבעו על ידו לשם מניעת ההימלטות מאימת הדין. כאמור, חשש המאשימה הוא שהמשיבה תימלט מהארץ ותשוב לצרפת, מקום מגוריה בשנים האחרונות ומקום מגורי בן זוגה, לו נישאה בצרפת. המשיבה טענה בפני כי בן זוגה, הוא נוטריון וככזה, בהתאם לדין בצרפת, יש לראותו כחלק ממערך השמירה על החוק. בנסיבות אלו, וכאשר החשש העיקרי הוא הימלטות מהארץ חזרה לביתה שבצרפת, סבור אני כי יש מקום לערב את בן הזוג, מר דידיא סננדג' (DIDIER SENANEDJ), במערך אמצעי הבטוחות למניעת הפרת תנאי הפיקוח האלקטרוני, זאת ככל שהדבר נוגע לאפשרות ההימלטות מהארץ.

בהתאם, ובנוסף לבטוחות שעל הפקדתן הורה בית משפט קמא, אני מורה כי יופקד בתיק בית המשפט תצהיר התחייבות של בן הזוג הצרפתי, מר דידיא סננדג', אשר יתחייב לדווח למשטרת ישראל, באמצעות משטרת צרפת, על כל ניסיון של המשיבה לצאת את הארץ כדי להגיע אליו וכן, ככל שתגיע לצרפת ותיצור עמו קשר, לדווח על כך מידית לגורמים הנ"ל. בנוסף לתצהיר תחתם התחייבות אישית של מר דידיא סננדג' על סכום של 100,000 יורו להבטחת קיום התחייבויותיו. התצהיר והתחייבות ינוסחו ע"י גורמי משרד המשפטים בשיתוף עם ב"כ המשיבה, זאת באופן שיאפשר את חילוט ההתחייבות במקרה של הפרה, יחתמו בפני קונסול ישראל בצרפת ויופקדו בתיק בית המשפט קמא קודם להעברת המשיבה למעצר בפיקוח אלקטרוני.

בנוסף, ומאחר והמשיבה טענה לחשש מיעילות הפיקוח האלקטרוני באמצעות מפקחים במקרה שבפני, זאת בשים לב למשכי הזמן שבין ההתרעה האלקטרונית ועד להגעת מפקח לבית בו נתון המפוקח בפיקוח אלקטרוני, אני מורה כי הגם שבעת היותה של המשיבה בפיקוח אלקטרוני היא נתונה לפיקוח שב"ס באמצעות יחידת הפיקוח האלקטרוני, אני מתיר למשטרת ישראל לערוך מעת לעת ביקורות בבית בו תשהה המשיבה בפיקוח אלקטרוני כדי לוודא את הימצאותה שם.

בכפוף לחיזוק הבטוחות ואמצעי הפיקוח, כמפורט לעיל, לא מצאתי מקום להתערב בעיקרי החלטתו של בימ"ש קמא, שעניינה מעצרה של המשיבה עד לתום ההליכים בפיקוח אלקטרוני, להבדיל ממעצר במתקן כליאה.

אשר על כן, ובכפוף לתוספות שפורטו, הערר נדחה. ניתן יהיה להעביר את המשיבה ממתקן המעצר לכתובת המעצר בפיקוח אלקטרוני לאחר שיומצאו לבית משפט קמא כל הבטוחות ותוסדר התקנת הפיקוח האלקטרוני בפועל, בהתאם לנהלי יחידת הפיקוח האלקטרוני. על מועד מעבר המשיבה לפיקוח אלקטרוני תימסר הודעה גם למשטרה.

ניתנה היום, י"א כסלו תשע"ז, 11 דצמבר 2016, במעמד המשיבה וב"כ הצדדים.

ר' שפירא, ס. נשיא